

Mirsad Kunić

**TEME IZ USMENE
KNJIŽEVNOSTI**
(o usmenosti pismom)

Mirsad Kunić

**Teme iz
usmene književnosti**

(O usmenosti pismom)

Tuzla 2017.

Autor

Mirsad **Kunić**

Recenzenti

Amira **DERVIŠEVIĆ**

Sead **ŠEMSOVIĆ**

Lektor

Sabir **MUMINOVIĆ**

Izdavač

Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona

Štampa

„OFF-SET“ Tuzla

Tiraž

300 primjeraka

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine,
Sarajevo

821.163.4(497.6).09:398

KUNIĆ, Mirsad

Teme iz usmene književnosti : (o usmenosti pismom) / Mirsad Kunić. - Tuzla : Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, 2017. - 253 str. ; 21 cm

O autoru: str. 253. - Bibliografske i druge bilješke uz tekst. -
Registri.

ISBN 978-9926-8157-2-1

COBISS.BH-ID 24996358

Sinovima Mirzi i Demiru

Zahvaljujem se mome profesoru i mentoru rahmetli Munibu Maglajliću, što mi je ukazao čast da ga slijedim, kao i mojoj porodici, što je bila uz mene tokom godina bdjenja i odricanja.

PRVA RIJEČ

Radovi koji se nalaze u ovoj knjizi nastajali su u posljednjih petnaestak godina kao rezultat bavljenja bošnjačkom usmenom književnošću. Premda nisu poredani redom kojim su nastajali, ponuđeni koncept trebao bi slijediti unutrašnju dinamiku istraživačkog sazrijevanja, što je moralo rezultirati mnoštvom metodoloških pristupa. Istovremeno, događalo se nešto što bi se moglo uvjetno nazvati naknadnom spoznajom predmeta posmatranja.

Kako god zvučalo, ova knjiga, u svojoj inicijalnoj poziciji, kao i aktuelna istraživanja, daju mi osjećaj bavljenja nečim mnogo širim od nauke o usmenoj književnosti, a to je potraga za smislom. Sa istim onim žarom sa kojim sam ulazio u svijet nauke, a što bi trebalo da se vidi u mojim prvim radovima, pristupam fenomenu usmenosti kao nečemu što duboko u sebi krije tajnu ljudskog postojanja, od koje nas je pismo dodatno udaljilo.

Naknadno sam spoznao, između ostalog, da usmenu književnost ne treba maltretirati teorijskim pristupima izvedenim iz pisane književnosti, tako da se cijelo prvo poglavlje „Teoretiziranje usmenosti“ može posmatrati kao lutanje neosvijesćenog subjekta, ili, u boljem slučaju, kao unutrašnji dokaz inicijalne faze istraživačkog sazrijevanja.

SADRŽAJ

TEORETIZIRANJE USMENOSTI

Bosanska paradigma – šta je to?	13
Vrijeme u bošnjačkoj epici	23
Tragička krivica Hasanaginice.....	31

TRADICIJA

Terensko istraživanje folkloru u Bosni i Hercegovini	39
Bašagićeva zbirka <i>Narodno cvijeće IV</i>	47
Rukopisna zbirka <i>Muslimanske narodne pjesme</i> Muharema Kurtagića	55

PJEVAČ I NJEGOV JUNAK

Bošnjački epski pjevači – čuvari homerske tradicije	69
Karnevalski junak Budalina Tale	81
Krajišnice – pjesme o junacima sa granice	115
Krajiški junaci u albanskim epskim pjesmama	125
Husein-beg Gradašević u usmenoj književnosti	145

IZLET U PISMO

Epski junak Budalina Tale u djelima Derviša Sušića	173
--	-----

SAVREMENA ISTRAŽIVANJA

Savremena usmena tradicija	189
----------------------------------	-----

POPIS IMENA I POJMOVA	208
-----------------------------	-----

LITERATURA.....	223
-----------------	-----

PRILOZI	233
---------------	-----

O AUTORU.....	252
---------------	-----